

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az első §.

Debreczen, július 28.

(K. B.) Több mint két hónapja folyik már a képviselőházban a közigazgatási javaslat feletti vita. A két hónapnak csupán annyi a tényleges eredménye, hogy meg van már a törvényjavaslatnak a neve, — ugyanaz a név, melyet a keresztségben kapott, megmaradt a bérnél is, azaz a közigazgatási bizottság által elfogadott címet («a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben») elfogadta a képviselőház is.

Szapáry idétlen korcs-szülöttje tehát, melyet nehéz vajadások előztek meg, nem névtelen többé. De hiába hullott reá a keresztvíz, mely aktusnál Tisza Pista vitte a minisztráns-gyerek szerepét, hiába érintette a bérnél szentsége, a korcs-szülött még sem fog életben maradni. A politika bábái és kuruzsló asszonyai mindent elkövetnek ugyan a megmentésére, pólyáztatják s melengetik vézna csontjait, de mindez hiábavaló, — az idétlen korcs-szülött előbb-utóbb megkapja az utolsó kenetet.

Nem lesz kár érte, nem fogja megsiratni még a szülő anyja sem, ha elkészül a fekete koporsó, melyre ez lesz kiverve s árga szegekkel: »itt nyugszik a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben szóló törvényjavaslat.« Nem lesz ez szomorú temetés, sőt éppen vigan fogják a koporsót elhantolni, mert megszabadulunk attól

a lidércz-nyomástól, mely e javaslat képeben fenyegette a lelkeket.

A függetlenségi párt, midőn e javaslat megbuktatására tör, csak hazafias kötelességét teljesíti s a nemzet, melynek jogait védi, örök hálára lesz lekötelve a függetlenségi párt iránt, ha sikerülni fog neki a javaslatnak törvényerőre emelését meggátolni. Ott van mindjárt az első §, mely alapján támadja meg a nemzet jogait, meg akarja szüntetni a választási rendszert, mely egy idős a magyar alkotmánnyal; azt akarja elhítni, hogy az a nemzet, mely hajdan királyait is szabadon választotta, éretlen arra, hogy szolgabíró, vagy falusi jegyzőt válasszhasson.

Az első § így hangzik:

»A közigazgatás a vármegyékben állami feladatot képez, melyet kinevezett állami közegek intéznek, részint önállóan, részint ezen törvény korlátai közt önkormányzati elemek közreműködésével.«

E § felett folyik most a vita s folyó előre láthatólag még huzamosabb ideig. A függetlenségi párt a nemzet leg-sarkalatosabb jogait védi, midőn a kinevezési rendszert határozottan ellenzi s nem engedi a nemzetet megfosztani azon erőttől, mely a választási rendszerben rejlik.

Igaz, hogy ezt a választási rendszert mesterségesen meghamisították, hogy becse a közvélemény előtt csökkenjen s azt mondhassák rá, hogy midőn maga

a nemzet sem ragaszkodik a választási rendszerhez, mi czélból ellenzik akkor annak eltörlését?!

Hamis okoskodás ez. Mert ha visszaállítják a választások tisztaságát s eltörlik azt a kandidáló bizottságot, mely a szabad választást lehetetlenné teszi: ismét kedves lesz a nemzet előtt a választási rendszer, mely ősi alkotmányának alapkövét képezi.

Ha az a belügyminiszter, kire a kinevezési jogot akarják ruházni, mindenkor hazafias, bölcs ember lenne, ha bírna a római pápa csalhatatlanságával: még akkor a kinevezési rendszerben nem rejlenék valami nagy veszedelem; de midőn a belügyminiszter is csak közönséges gyarló ember, kinek ítélő képessége nem élesebb, mint a többi embereké, akkor mi százan és ezren, kik saját viszonyainkat és embereinket jobban ismerjük, mint az a belügyminiszter, ki csupán az akták holt betűiből ítél, bizonyára jobban megtudjuk választani alispánunkat és többi tisztviselőinket, mint a belügyminiszterek, kik kinevezett főispánjaikkal eddig sem arattak valami különös elismerést s nem bizonyították be, hogy ítélő képességük csalhatatlan lenne.

A választási rendszer reformot igényel, de az eltörlést nem érdemli meg. Reformokat kérünk mi a kormánytól, nem pedig jogfosztást. Ezen szempont vezérel bennünket akkor, midőn a közigazgatási javaslatnak mindjárt az első szakaszát visszautasítjuk!

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A virágok költője.*)

(Tompa Mihály.)

I.

Hol nyugszik a költő?
 Virágos domb alatt.
 Tán az a sok virág
 Mind szivéből fakadt.

Virág a költőnek
 Talán tündéralma...
 Hajnali harmatgyöngy,
 Csendesesen hullj rája!

II.

Sajó vize partján
 Messze egy sirt látok...
 Körös-körül ülök
 Szép, szelid virágok.

*) Mutatvány a Pósa Lajos által kitűnően szerkesztett »Az én Ujságom« cz. gyermeklap legújabb számából.

A ki róluk régen
 Annyi szépet regélt,
 Az alvó költőnek
 Ők mondanak regét.

Regéljetez neki,
 Szép szelid virágok!
 Ott lenn is édesen
 Emlékezik rátok.

III.

Fülemile szállott
 Leveles bokorra,
 Énekelget a rózsának
 Szivéből zokogva.

Hallgatja a rózsá,
 Bánatos lesz tőle:
 »Szegben tudott, hej, mégis a
 Virágok költője!«

IV.

»Aludj, kedves költőnk!
 Sőhajtgat a rózsá mélyen.
 Fejét le-lehajtja
 S könny csillog föl szép szemében.

Harmatot perget a
 Lengő fehér liliumszál:
 »Aludj, kedves költőnk!
 Álmodozzál, álmodozzál!«

Szomorú részvéte
 Suttog a kék nefelejesnek:
 »Mért haltál meg, költő?
 Soha, soha nem feledlek!«

Csilingel a csüggő
 Harangvirág bús harangja...
 Hajnalka, estike,
 Minden virág úgy siratja.

Álmodó költőnek
 Az örök zöld halkan sugja:
 »Én leszek sírodnak
 Hervadatlan koszorúja!«

V.

A költő sirhalman
 Aranyos pillangó,
 Kék ég sugarában
 Csillogó, szállingó.

— 64—91. E czim alatt a »Magyar Hírlap« összehasonlítva a mai felfogásokat az 1864. évi felfogásokkal, a katonák és polgárok közti regardok tárgyában a következő történetet írja: 1864. az az év, a melylyel egy névleges alkotmány alatt Erdélyben a legnagyobb abszolút és katonai elnyomást gyakorolták. Ekkor történt, hogy egy fürdőhelyen a fürdőhelyiségben éppen a felöltözéssel elfoglalt fiatal úri embert, a báró Kelner ezrednek Tausch nevű kapitánya brutális módon megtámadott azért, hogy őt belépéskor nem üdvözölte. A fiatal ur, ki ezt a tisztet egyáltalában nem ismerte, megkérdezte a kapitányt, hogy őt köszöntötte-e és miután igenlő választ nyert, kalapját megemelve, azt válaszolta: »Also seien sie gegrüsst.« A kapitány szitkozódások között gyorsan távozott, a fürdőhelyiség ajtaját rácsukva a fürdőben levőkre. E jelenet után a fiatal ur a kapitányt Rauber Ottó báró és Szentkereszty István báró által provokáltatta. A kapitány a nála jelentkező két segédet az első pillanatban letartóztatta, később megmondolván a dolgot, »további intézkedésig« szabadlabrá helyezte, felszólítva őket, hogy küldjék állandó lakását jelöljek meg. Meg aznap, miután az illető állandó lakásáról egyik szomszéd birtokoshoz távozott, annál két csendőr jelentkezett a Tausch kapitány nevében, az illetőt elfogta és a kapitány elé vezette. A kapitány ama felszólítására, hogy rendeletét indokolja, írásban kiadta, hogy N. N. birtokost azért fogatta el, mert a cs. kir. katonaságot lenézte és a törvények és császári rendeletek ellenére parbajki hívás vétségét követte el. A foglyot további eljárás végett a brassói téparancsnoksághoz szállította át. A mint az illető csendőr-fedezettel megérkezett, az akkori téparancsnok, Medl tábornok segédtséjébe, a várta előtt fogadta az illetőt, a csendőröket elkergette és a fiatal urat a téparancsnok elé vezette, a ki több tiszt jelenlétében maga és a tisztikar nevében a történetek felett sajnálatát fejezte ki és egyszersmind Tausch kapitány nevében bocsánatot kért. Az illető a sajnálat kifejezését köszönettel vette, de Tausch kapitányra nézve kijelentette, hogy a történet után a nevezett kapitányt őt meg nem sérthette, mert őt csak oly egyéniség sértheti meg, a ki elégtétel-

adásra is képes. Ennélfogva az illető kapitányval szemben panasz útján a megtorlást keresni fogja. Az akkori erdélyi kormányzóhoz, Crenneville Lajos grófhhoz az illető panaszt is adott be, a mire — most is kezében levő — következő választ nyerte: »Tausch kapitány ur az önnel szemben elkövetett becsületsértés miatt, — az ellenség előtt tett kitűző szolgálatai tekintetbe vételével, — tizennégy napi profoszfogsággal és Erdélyből való áthelyezéssel büntettetik.« A generalkommandó pedig ez alkalommal is szükségesnek tartotta, hogy a legmélyebb sajnálatának adjon kifejezést a történetek fölött. Tehát ebben az időben szükségesnek tartotta a katonaság a polgárnak az egyes által elkövetett sértésért is nyilvános elégtételt és sajnálatának kifejezést adni. És Crenneville Folliot Lajos gróf, mint polgári kormányzó feladatának ismerte az elégtétel megszerzésénél állásánál fogva közreműködni.

A laczfalusi pap és a magyar ifjak memoránduma. Az a vitairat, melylyel a magyar főiskolák ifjusága a bukaresti román memorándum ellen sikra szállott, mint tudjuk, nagy vihart keltett a román táborban. Az oláh lapok s ezek közt első sorban a hazaiak, a szenvedély mérges nyilait lövöldözik ezért máris a magyar ifjuságra s előre látható, hogy a gyűlölségnek nem ezek lesznek az utolsó kirohanásai. A románok türelmetlenségének azonban ezeknél az újságikkéknél is meggyőzőbb bizonyítékát látjuk abban a levélben, melyet a magyar válaszirat szerkesztőbizottságához Lukács László, a hírhedt laczfalusi pap intézett. A levelet május közepén kapta a szerkesztőbizottság, tehát akkor, a mikor hire ment már a készülő elleniratnak. Mi természetesebb, minthogy a fanatikus oláh agitátor levele van a legfenekletlenebb düh és gyűlölség kitörésével. A maga ékes oláh nyelvén barbároknak szidja a magyarokat és a legaljasabb, de egyszersmind a legnevetesebb argumentálással az oláh népnek nyújtja a kulturális haladottság és fölény babérját. A magyarok — így szölköztek többek közt — vérrrel itatják gyermekeiket s már a bölcsőben kezükbe adják a testvérgyilkos szerzőt. De minek folytassuk? A laczfalusi pap nem méltó rá, hogy kelletténél többet foglalkozzunk a levelével. Hisz a mit mond, az már mind benne van a bukaresti ifjak memorándumában, a kik bizonyára ugyanabba a zavaros forrásba mártották tollukat, melyben Lukács László nyakig uszik. A magyar ifjak már régebben közzé akarták tenni ezt a levelet, de

aztán elálltak szándékuktól, nehogy úgy látszassék, hogy annak hangja befolyással lesz az ő feleletükre. Hogy nem úgy történt, azt bebizonyították néhány nap előtt megjelent elleniratukkal, mely éppen higgadságával és nemes tartózkodásával vitta ki az általános elismerést. Most azonban átadják a nyilvánosságnak Lukács László írományát, melyben semmi sincs, a mi új vonással járulna e sötétlelkű ember jellemrajzához.

BELFÖLD.

A magyar ifjuság válasza, melyet a romániai egyetemi ifjuságnak adott, megjelent francia és német kiadásban is. A francia fordítás címe: »Les Roumains hongrois et la Nation hongroise,« a németé: »Die ungarischen Rumänen und die ungarische Nation.« Mindkét fordítás kitűnő. A francia fordítás Sasvári Armintól ered, a német fordítást Veigelsberg Leó nezte át. A füzetek tipográfiai díszes becsülete válik a Franklin társulatnak. A válasz szétküldését már elkezdték. Romániába csakis francia nyelvű füzeteket juttatnak. Magyarországon, hol csakis a magyar eredetit bocsátják forgalomba, eddig több mint három-ezer példány forog közlésben. Főképp sok megrendelés érkezik a nemzetiségek lakta vidékekről. A sajtó is erősen terjeszti a művet. Így a »Pancsova és Vidéke« című lap társunk egy-maga 85 előfizetőt gyűjtött.

Oroszországi zsidók letelepedése Szlavoniában. Eszékről írják az »Agr. Ztg.«-nak, hogy egy nagy csoport Oroszországból kiűzött zsidó fog Szlavoniában, közel a Drávához letelepedni. Az északi takarékpénztártól több ezer hold földet vettek meg, melyen zsidógyarmatokat fognak létesíteni. Az említett lap szerint csak kezdete a zsidótelepítésnek Szlavoniában, mivel több földbirtokot szándékoznak összevásárolni, hogy azokon még nagyobb terjedelmű zsidógyarmatokat létesítsenek.

Katholikus pénzüntézet. Kumlóssy Ferencz dr. orsz. képviselő elnökle alatt értekezlet volt, mely elhatározta Országos keresztény takaréks és hitelintézet czímmel egy részvénytársaság alakítását. Az új intézet czélja a katolikusok ipari, kereskedelmi és földművelési érdekeit előmozdítani. Tagja csak római vagy görög-katholikus vallású egyén lehet. Az 50 frt névértékű részvényekből egyelőre 6000 darabot bocsátanak ki 300.000 frt összegben.

Vegyes hírek. Az Uzelacz ezrede megbízható forrás jelenti, hogy a Fiumban tartózkodó 79-dik gyalogezred máshova helyezését már hónapok előtt kérelmezte az ottani polgárság, felsőbb helyen azonban e kérelem teljesítését megtagadták. A képviselőválasztások fölötti biráskodásról

Csillogj, lepke, csillogj
Azon a sirhaimon!
Gyöngye violácska
Szeliden ringasson!

VI.

A hanvai temetőben
Dalos madár egyre csak azt sirja:
»Vándor, állj meg, ejts egy könnyet!
Itt a költő szép viragos sirja!«

Vándor megáll a sir mellett
S könnyet hullat a nyiló rózsára...
A költőt ne feledjétek,
Hallgassatok a dalos madárra!

Pósa Lajos.

Rimes zsebkendők.

(Apró történet.)

Nincs szebb pálya a világon... Azaz egy kissé magas hangon kezdettem, mert költőnek lenni még korántsem pálya Magyarországon, legfőlegb időtöltés, s bizony ennek sem valami okos, hanem csak olyan haszontalanabb féle. Kezdettem volna hát mindjárt azon, hogy nincs haszontalanabb időtöltés a világon, mint — verseket írni.

Innen-onnan huszonöt éve faragom a rimket, s ez alatt az idő alatt sok mindenféle nehézséggel kellett megküzdenem, annyira azonban — fájdalom — nem hűtött le az élet, hogy továbbra is ne bolonduljak lehetetlen álmok, elérhetetlen eszmények után. Már ebben nekem valóságos passzióm telik, pedig hát mindig én huzom a rövidebbet, s a gazdagon, bőven ömlő rimék átkozottul gyarlón fizetnek a valóságban.

Egyszer, csak egyszer mosolygott rám a szerenese. Ekkor csinálhattam volna valamit, hanem hát tökéletlen voltam hozzá. Ternót csinálhattam volna, de elszalasztottam.

Egy fiatal, ügyes és minden tekintetben kifogástalanul művelt kereskedő állított be csöndes könyvtár-szobámba, s így kezdte meg a maga mondókáját:

— Egy németországi vászongyár utazó ügynöke járt nálam tegnap, s tudatta velem, hogy új divatu zsebkendőket akar forgalomba hozni. E zsebkendők sarkában két és négy soros tréfás versikék állának. Ezekkel a versekkel azonban az illető nem rendelkezik. — Megbizott hát engem: keressek valakit, a ki

e verseket megírja. Én azonnal önre gondoltam, s felkérem: sziveskedjék e verseket — körülbelül harminczat-negyvenet megcsinálni. Utazóm gavallér-ember és visszatérőben bizonynyal meg fogja hálálni uraságod fáradságát egy pár jó — szívalral.

Megvallom, kissé szokatlan helyzetben éreztem magamat. Azzal tisztában voltam, hogy a bátor látogató csak annyiba veszi a versírást, mint a szecskaavágást. No de hát ez egyéni felfogás dolga és épenséggel nem áll jogomban, hogy szemrehányást tegyek neki érte. A mi pedig a kilátásba helyezett néhány jó szívalt illeti, azok valósággal csábítottak. Nagyön ritkán jutok szívalhoz, s most ime, a legfényesebb alkalom kínálkozik néhány becsületes Britannika megszerzésére.

Megilletődve válaszoltam:

— Ajánlata, tisztelt uram, mélyen lekötelez. Ön alkalmat szolgáltat nekem arra, hogy tehetségemet egy eddig ismeretlen és senki által nem művelt téren is megpróbáljam. Készséggel fogadva a megtisztelő megbízatást, a sziveskedjék az ügynök urnak megmondani, ho gy

szóló törvényjavaslatot az igazságügyminiszter a „Jogi Szemle” értesülése szerint, németre fordíttatja, hogy a külföld is megismerkedjék e nagyfontosságú és kiváló érdekességű törvényhozási kérdés megoldásának magyar kísérletével.

KÜLFÖLD.

Rudolf trónörökös hagyatékából

Hét nagy szekrény érkezett Lacroma szigetére Bécsebe. A megboldogult trónörökös az utazásai alkalmával szerzett értékes tárgyakat mind lacromai kastélyában helyezte el s vadászgyűjteménye java részét is ott halmozta össze. Most, hogy a sziget gazdát cserél, ezeket az emlékeket fölvitették Bécsbe, a király óhajására azonban mindaddig érintetlenek maradnak, míg Stefánia özvegy trónörökösne és Gizella főhercegnő a maguk számára való emlékeket kiválasztják.

Merénylet imakönyvek által.

Constans francia belügyminiszter neje Toulonból kis csomagot kapott, a melyben egy imakönyv volt. A könyv sajtószerű külseje felkeltette a miniszter nejének a figyelmét. A levelek össze voltak ragasztva és belsejükbe fehér port rejtettek, körülbelül 200 grammot. A csomagot, megvizsgálás végett átadták a városi vegyintézetnek. Azt hiszik, hogy a por robbanó higany. A gyarmatügyi államtitkár és a miniszteriumok hivatalnokai is többen kaptak hasonló csomagokat.

Az utolsó Jagello.

A Jagellok utolsó sarjadéka, Jagello Ignác herceg e hó 16-án halt meg Gradnóban, Orosz-Litvánia egy kis városában. Vele kihalt a Jagellok családja, a melynek ősei Litvánia trónján ültek s melynek legnagyobbja, mint Hedvig magyar királyleány férje, a lengyel királyi koronát is fejére tette. Az utolsó Jagello ismert orvos volt, a ki az egyiptomi kolera alkalmával jelentékeny hírnevet szerzett magának orvosi szakmunkáival.

Vegyes hírek. Stanley balesete.

Stanley, a hírneves Afrika-utazó, egy séta alkalmával eltörte a bal lábcsontját. — Az orosz diplomácia köréből. Hitrovot teheráni orosz követét nevezték ki. Anglia pedig, hogy ellensúlyozza Ázsiában ennek a hírhedt orosz diplomatának az üzelmét, visszahívta eddigi teheráni követét s helyébe Lascelles bukaresti követét nevezte ki hasonló minőségben Teheránba. — A tullicizált Eiffel-torony. Londonban egy óriási tornyot építenek, a melynek Watkin-torony lesz a neve, s tisztán az lesz a hivatása és rendeltetése, hogy magasabb legyen, mint a párisi Eiffel-torony. A Watkin-torony, mint Londonból írják, — rohamosan emelkedik, s már is

tetemesen magosra nőtt. — Leégett város. Pétervárról jelentik, hogy a szimbirszki kormányzóságban Szengilei város porra égett. 16 ember elpusztult a veszedelemben s most 6000 nél is többen künn táboroznak a mezőkön. — A király mint Bécsből jelentik — aug. 19-én érkeztek Bécsbe, hol aug. 29-ig marad. E nap délután nagy kísérettel Cillibe megy a király a nagy hadgyakorlatokra. Az egész hadgyakorlat, belevéve a szüneteket is, 18 napig tart. Mint beszélnek, a király közvetlen a gyakorlatok után látogatja meg a prágai kiállítását.

Felsőfolyamodás a német színházért.

Kochmeister Frigyes báró, Lesser Szaniszló az egykori német színház igazgatója és tulajdonosa, Leipziger Vilmos nagyiparos, a cs. kir. osztrák vaskoronarend lovagja, Hirsch Jakab és Singer Zsigmond író budapesti lakosok, mint a Magyar Hírlap-ban olvassuk, június hó 25-én a következő német nyelven írott felsőfolyamodást intézték a királyhoz:

Legfelségesebb, leghatalmasabb császár! Legkegyelmesebb császárunk, királyunk és urunk! A budapesti német színház 1889. december 20-án a lángok martaléka lett. Magyarország fővárosa ezáltal egy fontos műintézettel szegényebb lett és sok ezer ember, a városnak német nyelvet tudó lakói, meg vannak fosztva attól a szellemi tápláléktól és élvezettől, melyet a német színházban találni szoktak. S nem kevésbé érzik a szellemi szükségét egy német színháznak azokban a magyar körökben, melyeket nem tölt el a nemzeti elfogultság, hanem, a melyek elég felvilágosodottak arra, hogy teljes mértékben méltányolni tudják annak a fontosságát, ha a német nyelvben és irodalomban kielégítő ismereteket szereznek. Legérzékenyebben pedig a budapesti helyőrség tisztikarát érte a tűzvész által okozott katasztrófa, mert ez a tisztikar képezte mindig a német színház látogatóinak magvát s most már arra van utalva, hogy vagy végképpen mondjon le a színházlátogatásról, vagy pedig olyan helyiségeket keressen fel, a hol álművészetet nyújtanak ugyan, de ezt legalább német nyelven. Budapest művészet-kezdő polgárainak egy része, a kik szí-

vükön viselik a város fejlődését és további virágzását, valamint a monarchia másik államával való élénk szellemi összeköttetését, élénken érezvén eme hiányt, összeállottak, hogy előteremtsék az eszközöket egy új német színház fölépítésére és gondoskodjanak arról, hogy ez az új színház ne idegenítesse el a művészet nemes és művelő feladataitól. — A politikai viszonyokra való tekintettel e vállalatnak Budapest fővárostól való anyagi támogatása nem várható s ilyenre nem is törekedtünk, hogy kellemetlen politikai fejtegetések és tüntetések elkerültessenek. A vállalat tehát teljesen azoknak az anyagi erejére van utalva, a kik azt életbe léptetni szándékoznak. Ezek az eszközök azonban, sajnos, elégtelenek, annál inkább, mert a mi időnk anyagias volta művészi törekvések istápolására nem kedvező. Ehhez járul még ebben a különös esetben, hogy a megindított gyűjtéseket, tekintettel a már említett körülményekre, ugyszólván csak titokban lehetett folytatni. Az alázattal alulírottak bátoroknak magas császári és királyi felséged előtt ezeket a viszonyokat nyíltan feltárni, abban a reménységben, hogy felséged kegyelmes figyelmét, mely egyenlőképpen terjed ki a monarchia minden népére és országára, a budapesti német színház ügyére is kegyesen fordítani fogja. A német színház Budapesten nemcsak művészi, hanem egyúttal fontos politikai és kulturális misziót is teljesít. A német művészet ápolása Budapesten nem megvetendő faktora lehet a német nyelv ismeretének, a piolálásának és terjesztésének. Mindezeknek a megfontolása adta alulírottaknak a bátorságot, hogy császári és királyi apostoli felséged elé azzal a legalázatosabb kérelemmel járuljanak: Kegyeskedjék felséged legkegyelmesebb figyelmét és mindenható védelmét a budapesti német színház felépítésének ügye felé fordítani. Legmélyebb hódolattal maradván császári és királyi apostoli felségednek. (Kelet és aláírások.)

Ez a felsőfolyamodvány minden szignatura nélkül érkezett le a királyi kabinetirodából a magyar királyi belügyminisztériumhoz, a mely a kérvényt a következő átirat kíséretében küldötte le Budapest főváros közönségének:

Lesser Stanislaus és társai budapesti lakosoknak ő felségéhez intézett és a kabinetiroda útján hozzám megjegyzés nélkül érkezett felsőfolyamodványát, melyben Budapesten létesítendő német színház érdekében ő felsége legmagasabb jóakarataért esedeznek, a főváros közönségének szabályszerű eljárás végett idezártan. ezennel megküldöm. Budapesten, 1891. évi július hó 10-én. A miniszter meghagyásából: Stesser József, miniszteri tanácsos.

Ez ügyben különben a képviselőház szerdai ülésén, a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez, két interpellációt fognak intézni

Tanügy.

Kimutatás a népoktatás állapotát illetőleg Hajdumegye részéről az 1891. év I-ső feléről.

A tankötelesek száma 21952. Ezek közül mindennapi 16673, ismétlő 5279. Továbbá van fiu tanköteles 8401 mindennapi és 2528 ismétlő, leány tanköteles, még pedig mindennapi 8272, ismétlő 2751. Iskolába járó mindennapi 15244. Iskolába járó 13—15 évesek száma 4828. Iskolába nem járó mindennapi 1429, iskolába nem járó 13—15 évesek száma 451.

Az iskolába nem járt 1429, 6—12 éves és 451, 13—15 éves tanköteles az egyes nagyobb

megírom a kivánt verseket egy pár jó szivarért és — ötven forintért.

*

Mintha menyő csapott volna le látogatóm mellett: ettől az utolsó két szótól szinte megtántorodott. Aztán azt gondolhatta magában, hogy talán nem jól hallott és hebegve kérdezé:

— Hogyan ... kérem?

— Ötven forintért megírom a kivánt apróságokat, feleltem kegyetlen határozottsággal, nem reflektálván többé a szivarokra, mert úgy gondoltam, hogy ötven forintból majd telik szivarra is.

— Bocsánatot kérek — arra nem vagyok felhatalmazva, hogy bizonyos összeget — ötven forint — persze — különben majd beszélni fogok veled — ajánlom magamat.

*

Látogatóm többé nem került vissza hozzám, hanem különös! azóta engem üldöznek a zsebkendő-rímek. Alighogy távozott, koboldként kezdtek az apró versikék, e zsebkendőszegletekbe szánt rímek az agyamban motoszkálni. Milyen jól hangzottak és festettek

volna a jelzett helyen! Egy-kettőre még emlékezem:

Harmatepp a sás levelén —
Drágám, fujd az orrod belém!

Vagy:

Nincs jobb bor az egri bornál,
Kedvesebb a fitos ornál!

Vagy:

Tubák, torma, gezemicze —
Náthádat az ördög vigye!

Vagy:

A te orrod, kedves bordám,
Nem is orr már, hanem — orrmány.

Oh tönkrement kedves rímek! Ti jóformán meghaltatok, mielőtt megszülettetek volna! De csak így jár minden az ég alatt! Nem állandó, nem maradandó semmimem, kilobban a láng, odavesznek az ötven forintosok, eltűnnek az ügynökök, megsemmisülnek az illuziók s egyszer csak azzal az elegikusan sarkasztikus sóhajjal fordul az ember felé a sors, aminővel az egyszeri borbély a végkép kopott urhoz:

— Uraságodnak valamikor igen szép haja lehetett ...

Endrődi Sándor.

közsegeknek és rendezett tanácsu városoknak több □ mértföldre terjedő határában szét-szórva és egymástól legtöbb esetben nagy távolságban levő tanyákon lakik, kiknek iskolába való feljártása a legbuzgóbb igyekezet mellett is, csaknem a lehetetlenséggel határos.

Az iskolábr járók száma a múlt felévihez viszonyítva 814-gyel emelkedett, ugyanannyival apadt az iskolába nem járók száma is.

Az iskolák száma volt 85, az óvodáké 3. Ezekből községi jellegű elemi 2, polgári 1, ipariskola 3, óvoda 2. — Felekezeti jellegű elemi 79, óvoda 1, a tanítók közül rendes 158, segéd 4, képesített 155, nem képesített 7.

A törvénynek megfelelő felszerelés van 76 iskolánál, nincs pedig 9 iskolánál. Faiskola van 55, nincs 30 iskolánál. Iskolakert van 67, nincs 18 helyen. Tornater 77 iskolánál van, 8-nál pedig hiányzik. Könyvtár 84 helyen létezik, hiányzik pedig 1 iskolából. Házi ipar van 19, nincs 66 iskolánál. — Hat elemi tanfolyammal bíró iskola volt 73, nem bíró pedig 9. Három ismétlő tanfolyammal bíró iskola 68, nem bíró 14. A törvényben megszabott tárgyak tanítottak mind a 85 iskolában. A felszerelés hiányos volt a böszörményi, nánási, hadházi, földesi és sámsoni izr. elemi iskoláknál, továbbá a martinkai ev. ref. felekezeti, felső, alsó józsi és csegei ev. ref. és a h. dorogi gör. kath. leányiskoláknál.

Debreczen, 1891. júl. 18.

Kiss József
kir. tanfelügyelő.

A Jellásicsok.

„Nieder zu pfeffern!“ itt van minden virtus;
Csak polgárvérre szomjas mindenik,
S ha szót emel a megbántott igazság,
E szót lemosni kardjukat fenik.
Honárulók, a kikért sikra szállnak,
S még a parancsnok is körtöt futat!
— Ezt mossátok le díszes kardotokról,
Ti fényes bojtra kényes tiszt urak!

Letették az esküt a hazának,
Amelyet majd hős mellettek fedez.
S ti voltatok legelső támadói!
Lovagias, ritéz becsület ez?
Mint idegen föld bérelt katonái,
A kik megkapták végső zsoldjukat...
— Ezt mossátok le díszes kardotokról,
Ti fényes bojtra kényes tiszt urak!

Letették az esküt a királynak:
Törhetlen hűséget fogadtatok,
És invultusban tört utat magának
„Élet-halálra kész“ oltalmatok.
Felségsértővé, lázadóvá lenni
S ekként szolgálni a fő Hadurat!
— Ezt mossátok le díszes kardotokról,
Ti fényes bojtra kényes tiszt urak!

Jogtisztelre mind felekküvétek,
S polgárjogot tapostok szüntelen.
Zászlótokra hűtlenség van írva,
S alattuk egy gyűlévész had megyen.
Rávall a munka mindig emberére;
Ilyen hada nem volt, csak Jánknak!
— Ezt mossátok le díszes kardotokról,
Ti fényes bojtra kényes tiszt urak!

Minek neve örökül rátok szállott,
Még mindig ott kalandoz köztetek,
S gyűlölt nevére, melyet annyi gyász föld,
Valóban méltó gárda tettetek.
Atok s gyalázat jár e név nyomában,
Foltokból támadt vastag borulat.
— Ezt mossátok le díszes kardotokról,
Ti fényes bojtra kényes tiszt urak!

(Bolond Istók.)

Ujdonságok.

* **Augusztus 2.** Debreczen város lelkes polgársága az idén is kegyelettel ünnepli meg augusztus másodikát, a debreczeni csata évfordulóját. A főiskola ifjusága, mely az ünnepélyt rendezi, folytatja előkészületeit, fölhívja az egyes köröket és társulatokat, hogy zászlók alatt vonuljanak ki. E helyen is fölkérjük különösen elvtársainkat, hogy az ünnepélyen minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. A kir. ügyészség a közeli rabkertből szépen fel fogja díszíteni a honvéd-temetőt.

* **Egy kis választ** ír a »Debreczeni Hirlap« a Jogi Hetilap legutóbbi számának »Szabadság és tapintat« című cikkére. Az említett szaklap részéről fölkértünk annak kijelentésére, hogy az illető cikk írójának a Debreczeni Hirlap kérdéses törvényszeki tudósítását nem volt alkalma elolvasni s hogy a Carrarából vett idézettel ennél fogva eszébe sem jutottott a D—i H—p ellen támadást intézni. A cikkirő tisztán objectív és általános szempontból kívánta fölfogni a sajtónak mint a szabad védelem garantái közé tartozó nyilvánosság közegének feladatát s azért kellett a concret esetben egyenesen a fővárosi sajtó debreczeni táviratainak a botrányon kívül minden egyéb tekintet mellőző czélatosságát elítélnie, mert szerinte a sajtó szabadságát épp oly kevésbé szabad a sensatio egyoldalú szolgálatába nyügözni, mint a védelem szabadságát. Ezen meg az a mindenesetre rendkívüli nevezetes és a D. H. biztos tudomása szerint csakugyan megtörtént esemény sem változtathat, — hogy a kérdéses végtárgyaláson a Debreczeni Királyi Táblai Értesítő tisztelt szerkesztője is jelen volt.

* **Számonkérőszék.** Ma kezdődtek meg a városházán a számonkérő-szék ülései, gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt.

* **Kiirtott család.** Szegeden megdöbbentő tragédia folyt le. Egy elzülött ember legyilkolta egész családját; megölte fiatal feleségét a ki áldott állapotban volt, meg másfél éves kis fiát, aztán önmagát lőtte meg. de szörnyű sors vár rá, mert életben maradt s így igazságszolgáltatás fog vele végezni. Az eset részletei a következők: Egy emeletes bérházban, kint a rókusi Teréz-utczán lakott Lihovics Elek, egy elzülött exisztenciája, a ki szeretett volna jól élni, de a dologtól irtózott és a családjával együtt sok nyomort látott. Feleségét Csece Rozálynak hívták. A rossz ember előbb betegpólvó volt a kórházban, de ott nem használhatták. Aztán börtönőr lett a kerületi börtönnél, míg onnan is el nem csapták. Napról-napra tengette életét; a családja éhezett s a vad lelki ember az asszonyt ráadásul ültetteverte. A kis Jenő gyerek is több ütést kapott, mint kenyeret. Megunta végre az asszony a nehéz sorsot s rendőri oltalomért folyamodott. Így megszabadult öt hétre a kegyetlen és dologtalan embertől, a kit a rendőrség vett erre az időre a gondjai alá. — Ez alatt az öt hét alatt a nyomoruságban összeszeretkezett a fiatal asszony Illés János cipészszel, a ki szelid ember volt és kenyeret is adott neki. Együtt éltek. Egyszer csak beállt a férj és azt követelte az asszonytól, hogy kövesse Szabadkára, a hol börtönőri állást kapott. Az asszony elment volna vele abban a hitben, hogy most már jó utra tér, oda is vette az elutazás idejéig magához, de csak hiába várta, hogy mikor indulnak már. Gyanakodni kezdett, hogy az ura rászedi s egyszer csak eszébe jutott, hogy a kinevezési okmányt elkérje tőle. Minthogy az ember csakugyan hazudott, eféle okmánya nem volt. Így aztán az asszony megint csak visszapártolt a cipészhez, a ki legalább kenyeret adott neki. A cipész bejárt a nyomoruság fészkebe az asszonyhoz, a ki visszaadta neki a látogatást. Az elzülött férj ezt tudta, sőt, úgy látszott, neki is izlett a szerető kenyerere. Szombaton este együtt voltak férj,

szerető és feleség egy belvárosi kocsmában. Éjfélkor mentek haza. A férj és szerető összeöleltek nagy barátsággal s másnap reggel 10 ó. Lihovics Elek revolverrel lelőtte a feleségét. Háromszor lőtt rá, mialatt a házban lakásról-lakásra üldözte. Végre az asszony felbukott. Ekkor visszament a gyilkos szobájába, ott szepgett a kis fia, a kit két lövéssel terített le. A gyermek rögtön meghalt, mire a szörnyeteg magára lőtt, de sebe, melyet a golyó a szív fölött ütött, úgy látszik, nem halálos. Az asszony, mire a kórházba szállították, meghalt. A gyilkos, mialatt az orvos a sebet bekötözte, féktelenül hánytá-vetette magát, úgy, hogy meg kellett kötözni. Ha felépül, meg fogja kapni megérdemelt büntetését.

* **A tiszai-híd.** Tegnap tartották meg a t.-füredi tiszai-hídon a próbát a vállalkozók és néhány érdeklődő jelenlétében. A tiszai-híd teljesen elkészült s czéljaira alkalmasnak találtatott.

* **Bedő Lajos megkerült.** A néhány évvel ezelőtt még igen keresett ügyvéd, Karczag város tekintélyes polgára, a Hortobágy-Berettyó társulat igazgatója, a kisbirtokosok földhitelezetének karczagi vezér egyénisége önként jelentkezett a kir. ügyészségnél. Magát is védelmezve, be akar szolgálni az emberiségnek azokért, a mivel terhelik. A kir. ügyészség a különben megtört, testileg és lelkileg sok szenvedésnek kitett embert, a szokásos módon fogadta és most a szolnoki kir. törvényszék gondjaira van bízva, de ez csak darab ideig tartó fogadtatás, mert ügyében az egri kir. törvényszék lett legfelsőbb bíróságilag delegálva, s oda fog nem soká importáltatni; egyébként Pásztor László szolnoki takarékpénztári hivatalnok szabad lábra helyezéseért kezességet is hajlandó volna vállalni.

* **Jeladáz a Mars lakóinak.** Egy Pauban elhunyt özvegyasszony százezer frankot hagyott jutalmul annak a bölcs férfinak, a ki tiz esztendő alatt kitalálta: hogyan lehetne olyképpen hirt adni valamelyik csillag lakóinak, hogy felelhessenek is reá. Azóta már akadt is pályázó e jutalomra. Egy francia csillagvizsgáló, Schmall ur azt javasolja, hogy csinálják meg fénypontokból a gönczölszeker csillagképét. Az alfa Bordeauxban lenne, a beta Marseilleben, a gamma Strasszburgban, a delta Párisban, az epsilon Amszterdamban, a zeta Kopenhágában, az eta pedig Stocholmban. Semholl ur erősen hiszi, hogy a Mars csillagon meg fogják látni e képet s válaszolnak is reá.

* **Tizparancsolat a fogak számára.** A »Gesundheitslehre auf wissenschaftlicher Grundlage« című könyvben dr. Reismann következő tizparancsolatot állítja fel a fogak ápolására: 1. Szoktassuk a gyerekeket ahhoz, hogy mihelyt a fogak kinőnek, a folyékony és kásaszerű táplálék helyett keményebbet is kapjanak. 2. A száját és a fogakat minden nap ép úgy kell gondozni, mint az arcot és kezeket. 3. Szánkat naponkint öblítsük ki, ha lehet minden étkezés után és pedig hideg vízzel, a mibe egy kis spiritusz vagy fölesel-savas kálit kell öntenünk. 4. Ha felkelünk és lefekszünk, minden nap tisztítsuk meg a fogunkat; ha valakinél fogkö képződik, akkor minden étkezés után friss vízbe mártott kefével kell a fogat tisztítani. 5. A gyerekeket hozzá kell szoktatni a fognak kefével való tisztításához és evés után való szájmosáshoz. 6. Mindenféle fogpor közvetlenül árt a fognak; igaz ugyan, hogy a legtöbb fehéríti a fogakat, de koptatja is. 7. Kemény tárgyakat nem szabad összeharapni, mint például diót és czukrot; különösen tartózkodni kell a czernának fogunkkal való elharapásától, mert ezáltal a fog zománca könnyen megreped s ezzel meg van adva az első alap a fog romlására. 8. Ugyanezen oknál fogva kerüljük a fogaknak nagy ellentétes hőmérsékü állapotát. Melegre hideg vagy megfordítva, igen könnyen finom repedést szenved a zománca. 9. A gyerekek fogait legalább félénként egyszer meg kell vizsgáltatni a fogorvos által és még jelentéktelen sérüléssel is segíteni kell. Fogat akkor

huzassunk, ha az orvos véleménye szerint okvetlen szükséges. 10. Kevés dohányzás a fogaknak nem árt ugyan látszólag, sőt egyes esetekben a nikotin rothadást gátló tulajdonságánál a fogak rothadását akadályozza s néha a fogfájást enyhíti; de túlságos dohányzás árt a fogaknak, különösen a dohányzás által elősegített nyálka alkalmas a fogkő képzésére, főleg a kinek arra hajlandósága van.

* **Vasuti szerencsétlenségek.** A vincennes-párisi vasutvonal Saint-Mande állomásán a Joinvilleből érkező vonat teljes gőzerővel nekiment az állomáson levő személyvonatnak. A málhakocsi és három személykocsi széjjelzúzódott. A gázzal világított kocsik tüzet fogtak. Ötven személy megsebesült, negyven halva maradt. Egész családok elpusztultak. A halottak borzasztóan el vannak torzítva. — A Cincinnati-Hamilton-Doyton vasut Middletown állomásán egy sebesvonat összeütközött egy kéjvonattal, melyben nagybárára doytoni fiatal emberek voltak. A kéjvonat három kocsija felfordult, 7 ember meghalt s mintegy husz megsebesült, ezek közül többen halálosan.

* **Cukoradóügyi intézkedések.** A pénzügyminiszter a következő körrendeletet intézte a m. kir. pénzügyigazgatóságokhoz és a cukorgyártelepek és szabadraktárak ellenőrzésére hivatott pénzügyi közegekhez, — a cukoradóról szóló 1888. XXIII. t.-cikk végrehajtása iránt kiadott utasítás némely határozmányainak módosítása tárgyában. Az osztrák cs. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve rendelem, a mint következik. I. A cukorgyártási üzletnek szünetelés után való ismét megnyitásakor, az üzletszünet tartama alatt hivatalos zár alá helyezhető biztos raktárakban hivatalos ellenzár alatt tartott kész cukortermelvények súlyának az 1888. XXIII. t.-cikk 19. §-a utolsó bekezdése szerint eszközözlendő újból való megállapításánál, ha a hivatalos záruk sértetlenek és más aggály sem forog fenn, az olyan cukortermelvényekre nézve, melyek nyilvánvalólag egyenlő súly csomagokba vannak rakva. elegendő, ha próbaképen az ilyen csomagok összes számának 10%-a méretik meg. II. A kész cukortermelvények készletének az üzlet ismét megnyitása alkalmából való megállapításánál abban az esetben, ha az illető raktárakon alkalmazott hivatalos záruk sértetleneknek találtnak s a vállalat kezelése iránt másnemű aggály sem merül fel: az 1888. évi XXIII. t.-cikk 30. §-a szerint engedélyezett, adómentes apadási százalék kiszámításánál az üzlet megszüntetése alkalmával megállapított készletek az utolsó szemle óta bevételezett cukormennyiségek gyanánt veendő tekintetbe. III. Zsákokba csomagolt cukornál az iparjegy (ipari megjelölés) az 1888. XXIII. t.-cikk végrehajtása iránt kiadott utasítás 14. §-ának 4. pontjában megjelölt módon kívül fémgyűrűs füzöllyekkel ellátott vászondarabra is tehető, mely vászondarab a füzöllyükön át a zsák lezárására szolgáló kenderzsineghez megfelelően odakötendő.

* **Körözés.** Mátyás Ignác, Wachner József és Gál György nevű csavargókat a rendőrség körözi.

* **A vasárnapi munkaszünet** meg nem tartásáért mind a négy kerületben számos iparost jelentettek fel a rendőrségnél.

* **Adomány a szegényeknek.** A Lichtschein-testvérek édes anyjuk elhalálása alkalmából 100 forintot adtak a városi szegények részére.

A divat és a körmeik.

A római Czézárak idejében nagy súlyt fektettek arra az asszonyok, hogy körmeik rendkívül gondosan ápoltak legyenek. Még sokkal előbbi, mint a tenyérből való jóslás az a szokás, hogy a köröm felületén levő apró fehér pontokból olvassák ki a jövőt. — Még most is meg van az a babona, hogy a kinek a körme virágzik, az ajándékot kap. A körmeik formájából is vonnak le pszichológiai következtetéseket. A hosszas, keskeny körmeik művészi képességre és lustaságra vallanak; a rövid, lapos körmeik hirtelen lobbanó, veszedő természetet árulnak el. A kinek körme széles és hosszú, az rendszeren józan ítélő tehetségű, komoly ember. — A durva, reszelős körmü emberek lelkülete ehez hasonló, durva és szenvedélyeinek rabja. A rózsás körmeik kedves, vig kedélyt árulnak el és még nemes érzést is, a sas-karmokként befelé görbülő körmeik kapzsi, fukar természetre mutatnak. A kinek a körme puha, nagyon hajlékony, annak lelkülete is ilyen és minden cselekményének a kuforrása csupán a szeszély. Egyének, a kik körmeiket egészen a husig levágják, többnyire érzéki természetűek.

A mi a körmeik ápolását illeti, abban az amerikaiak jóval felül haladtak bennünket európaiakat.

Newyorkban már évek óta létezik egy körmeik szépítésére és ápolására alapított intézet, a hova legalább egyszer hetenként minden divathölgy és dandy belátogat, hogy körmeinek a kellő tulhajtást és formát megadhassa.

Ez a szokás talán nem is egészen helytelen, mert nincs borzasztóbb, kivált nőknél, mint a szilánkos, leharapdált, ugynevezet félgyász körmeik, de annál kevésbé egy másik, mely a körmeik bearanyozásából áll. Ilyen »atelierek« is vannak New-Yorkban, a hol egy köröm bearanyozása egy dollárba kerül. Egy ilyen hölgynek aztán a szó szigorú értelmében mondhatja az udvarló, hogy: aranyos körmei csodálatosak.

Ezek a műhelyek a tulajdonos nevén kívül, következő feliratot viselik: »Itt nők meg-aranyoztatnak.«

Ennek a divatnak, mint az amerikai nők tartják, az az előnye, hogy a körmeik kevésbé piszkolódnak el; mi azonban azt hisszük, hogy a szappan és körömkefe ugyancsak megteszi ezt a szolgálatot és sokkal kevesebbe kerül.

Mint minden divathóbort, ez is fokozást nyert, a mennyiben a körmeiket már nem csak aranyozzák, de lakirozzák és festik is, utóbbi különben a keleti nőknél, nevezetesen a török háremhölgyeknél régen szokásban van és egyesek művészi tökélyre vitték ezen a terepen. A »henna« a legszokásosabb körömfestő szer. Philadelphianban van egy ház, melynek egyik ajtajára következő czégtábla van feltéve: »25 dollárért itt a körmeikre nevek, táj és arcképek festetnek.« Egy valódi, amerikai divathős tehát bizonyára nem fog kényszerűen ideáljának hájos vonásait — a lovasi diskreczió daczára is — körmen ne hordozza. Teszik talán a nők is, noha ezek ravaszabbak és jobban eltudják palástolni érzelmeket, mint a teremtsé urai.

TÖRVÉNYSZÉK.

Féltékeny menyecske. Petrőczy Anna, zágrábi parasztenyecske már hosszú idő óta gyanus szemekkel nézte az urát, ki egy Turbán nevezetű szomszédja csinos feleségével folytatott tiltott viszonyt. A féltékeny asszonyt annyira elkeserítette az ura hűtlensége, hogy titokban revolvert vásárolt és azzal járt mindenüvé. Minap, a hogy a mezőről hazatért s a Turbánék háza előtt elhaladt, a csapodár vetélytársnő künn ült a kapuban s több szomszédjával beszélgetett. A két asszony csakhamar élénk esetpatebe keveredett, egyik szó a másikat követte s a vége az lón a veszekedésnek, hogy Petrőczy Anna előrántotta a revolvert a szoknyája alól s négy szer rálőtt Turbánnéra, egy Milnarics nevű ember segítségére sietett Turbánné, de Pet-

rőczy Anna, ki egészen magánkívül volt, a revolver két utolsó töltényét most hirtelen ő ellene irányozta s a boldogtalan ember, kit a lövés közvetlen közelből talált, halva rogyott össze. A gyilkos asszonyt azonnal elfogták.

Fölfüggesztett pap. Stelczer Frigyes kiszácsi evang. lelkész az ujvidéki kir. törvényszék hatóság ellem erőszak, hivatalos távirattitok megsértése, hatóság rágalmozása és becsületsértés miatt vád alá helyezte, mit a kir. tábla jogerős határozattal megerősített. Ebből folyólag Belohorszky Gábor főesperes a vád alá helyezett papot állásától fölfüggesztette.

Előleges jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a **csapó-utcán levő**

„**Arany Sas**“-hoz **ezimzett kávéházat**

megvettem s azt **f. évi augusztus elsejével, azaz szombaton**

ünnepélyesen megnyitom.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni szerencsém van, hivatkozva a debreczeni »Hungária« kávéházban főpinczéri minőségben évek során át tett szolgálatomra, bizalommal fordulok a nagy közönséghez, hogy pártfogást és jóakaratu támogatást kérjek.

E téren szerzett tapasztalataim elég garantitást nyújtanak arra, hogy kávéházi üzletben a legpontosabb kiszolgálás mellett a legjobb s a legízletesebb italokról s hideg ételekről gondoskodjam.

A n. é. közönség szives és jóakaratu pártfogását kéri

tisztelettel:

Winkler Mihály,

261 2—1

kávés.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: **A m o r.**

(Folytatás.)

A Monpesto családban a viszonyok nem változtak.

Egy nap sem mult el zaj s czivódás nélkül.

A könyvek s egyebek megsemmisítését illető fenyegetés, mely eddig csak ugy néha rít ki a barát beszédeiből, most a nagymama ajkain határozottabb alakot öltött. Kamilla sokkal jobban ismerte az öreg szeszélyességét, mint hogy ezen fenyegetést könnyedén vehette volna. De mit tehetett ő? Hozzá kellett szoknia ezen gondolathoz. — Ellenszegüléssel még rosszabbá tennék a dolgot, mint a tengerész, ki vihar idején a hajó terhét, bármilyen drága legyen is az, a tengerbe sülyeszti, csakhogy a legfőbbet: életét megmentse, Kamilla is kész volt inkább egy részt feláldozni, hogy a legfontosabbat megmentse.

Ezen látszólag passzív magatartás azonban korántsem vala tétlenség. Árgusi szemmel őrködött a körülmények fölött, de ha a nagymama valamiben makaesságot mutatott, azonnal engedett neki. S ezen politika által csakugyan némi befolyást nyert s nem tartá lehe-

Új ipartelep!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Riesz Károly kocsigyártó

czég alatt Debreczenben, N. Hatvan-
utca 1547. sz. a., önálló kocsigyártó tele-
pet nyitottam.

Tapasztalatomat iparom terén az **izléses kiállítás, munkatartósság** s e mellett a lehető **legolcsóbb árak** szabásával egyesíteni főlőrekvésem.

Ipartelepemen **kész kocsik** is raktáron vannak.

JAVÍTÁSOKAT pontosan s legjutányosabb árak mellett eszközölök.

Midőn kijelentem, hogy tisztességes tör-
rekvésem illő jutalmát a nagyérdemű közön-
ség remélt kellő pártfogásában fogom találni,
kerem, miszerint **czégemet pontosan megjegyezni** sziveskedjék.

Tisztelettel

Riesz Károly

354 3-3 kocsigyártó.

Tartósságért felelősséget vállalok.

142.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT

ÁRJEGYZÉKE,

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagy és aprószemű	100 klt	18.20
B. Szinte » középszerű		17.20
0. Királyliszt		17.20
1. Lángliszt		17.—
2. Monliszt		16.60
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű		16.20
4. » 2-od »		15.—
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű		15.80
6. Szinte » 2-od »		15.60
7. Közép kenyérlisz 1-ső rendű		15.—
8. Szinte kenyérlisz 2-od rendű		14.40
8 1/2. Barna » 1-ső »		13.60
8 3/4. Szinte kenyérlisz 2-od »	á 70 kg.	11.80
9. Láblisz	» 70 »	8.60
10. Vere liszt	» 50 »	—
11. Finom korpa zsákkal	» 50 »	5.60
12. Durva korpa zsákkal	» 50 »	4.60

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-től engedmény a fennmilitett egyezmény folytán szintén beszünttetett.

Debreczen, 1891. július 28.

Férfi chiffon-ingek

gallér vagy a nélkül 1.50, a hirneves Schroll-féle chiffonból, három minőségben, 1.90. 2.20, 2.60.

Gallérok, kézelők,

ZSEBKENDŐK

MINDEN ÁRHOZ.

Harisnyák

urak, nők, gyermekek részére.

CZÉRNA- és SELYEM-KEZTYÜK,

napernyők,

ESERNYŐK

legolcsóbb beszerzési forrása

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNEL

Debreczen, Rózsátér.

327 20

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehéremű, divat-rövidaru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPLANOK

328 és mindenféle 18

füldő ozikkek.

Meghívás

az „I S T V Á N“ gőzmalom-társulatnak

1891. aug. 2-án d. e. 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által beterjesztett mérleg az 1891-ik év első feléről, az igazgatóság jelentésével az üzlet menetéről és a f. évi június 8-án történt raktári tüzesetről.

2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.

3. Az igazgatóság véleményes tervjavaslata, a magtár leégése folytán szükségessé vált új építkezésekre nézve.

4. Elhunyt igazgatósági tag Simonffy Sámuel helyének választás utáni betöltése.

Kelt Debreczen, 1891. július 15-én.

Az igazgatóság.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 28-ik czikke értelmében — a közgyűlés előtti napig a társulat czegléd-utcai irodájában átvenni ne terheltesse; hol egyszerűs mind a mérleg is július 26-tól megtekinthető.

351 3-3

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán vendes italt szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ep úgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyezelőkra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kutkezelő sége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos faraktár:

Édeskuty L.

es. és kir. és szerb. kir. udv. ásványviz-szállító-nál, BUDAPEST, Erzsébet tér 8. sz.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:

Gazdag szénasvartartalmu. — A bornak színét nem változtatja. Természetes ízét kellemessé teszi, a miért is a vendéglős uraknak keverékül »Spritzer« előnyös szolgáltatást tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Külföldi szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Borral használt a kiterjedt kedveltségnek örvend.

tellenek, hogy aprónként közeledni fog az életkérdés szerencsés megoldásához.

Rezedát is ezen utra terelte s most jobb eredménnyel, folyvást figyelmeztetve: ne legyen daczos a nagymamával szemben.

Kamilla öszlőnszerűleg sejté, hogy a barát most megváltozott. Gaz, tolakodón-nyájas modora alatt valami gonosz szándék lappang s folyton szemmel tartotta őt és Rezedára is szigorubban ügyelt. Rezeda végre annyiban megszokta volna a »furesza szörnyet«, mint Clemót nevezé, a mennyiben gyermekies pajzánágának s csinyjainak tárgyaül szolgált. De Kamilla azt is betiltotta. Habár tapasztalatlansága nem volt képes a barát sovár pillantásait egészen megérteni, de mégis borzadt ezen rémes embertől és azzal a szelid, de hajthatatlan szilárdsággal, mely csak a tiszta lélek tulajdona, mindenütt utját állta, korlátolta és akadályozta a barát eselszövényeit.

Mennyire felbőszítette ezen gonosz lelkű embert, arról fogalma sem volt.

Kamilla lassanként a háztartásban is befolyást nyert. S így sikerült szabályos, a civilizált létel igényeinek megfelelő beosztást léptetni életbe, ügyesen úgy intézve a dolgot, hogy a nagymama végre elhitte, mikép csak az ő akarata szerint történik minden, eszébe sem jutott, hogy öntudatlanul enged Kamilla szellemi fensőbbiségének.

Igy multak a napok és Gáthegeyi visszajöttének ideje mindinkább közeledett. A nővérek aggódtak, mert Gáthegeyitől nem jött egy árva szócska sem. Ha csak pár perczig is maradtak egyedül, mindig arról beszéltek, gyanukat és aggályaikat röviden kicserélték. A feszült várakozás napról-napra növekedett.

Ezen kedélyállapot oly nyomasztóan hatott Rezedára, hogy nővére komolyan kezdé őt féltetni. Az egykor oly vidám gyermek most mintegy álomban járt; ha megszólították, össze rezzent, arczórzsái szemlátomást halványultak, mosolygó nevetése, mely régebben úgy hangzott, mint a távozó zene, már egészen elnémult.

Minden holdvilágos este soká ült a verandán és várta az oly forrón óhajtott jelt s ha végre Kamillának sikerült őt rábeszélni a lenyugvásra, addig el nem bocsátá, míg újra, meg újra meg nem beszéltek a lehetőségeket s ha aztán a kimerültség szempilláira nehezült és elszenderült, Kamilla is fölkeresé nyughelyét; — de alig hunyta le pilláit, már ismét érte Rezeda leheletét arcán és busan hallá őt susogni: »Oh Kamilla, ne haragudjál! az aggály annyira szorongatja szívemet: mi oka lehet Sándor hallgatásának? Szólj, mi történetet!«

Kamilla természetesen úgy tett, mintha nagyon könnyen venné a dolgot. Minden képzelhető eshetőséget felhozott és végre azt mondá, hogy éppen azért nem ír, mert minden pillanatban megérkezhetik.

De ma Kamilla már nem tudta, hogyan esilapítsa Rezeda lázas türelmetlenségét. A kis leány körül nyomasztó, tikkasztó volt a levegő, mintha fergeteg készülné fejük fölött.

S íme ott jön a kerten keresztül a barát is, ily kora reggel bizonyára nem hoz jót számunkra.

A barát Monpestóné szobájába lépett.

Miután az áldáskivánság, melyet a barát most igen rövidre szabott, ki lön cserélve s elegendő pipafüst tölté el a levegőt, kezdé a jezsuita ünnepélyes hangon:

— Édeském, te nem vagy elég buzgó az ur szolgálatában.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Álmodtál rám éjjel az ur.

— Milyen álmodt?

— Láttam a fiadat, letépte a hust esontjairól és azzal áldozott az ur oltárán, hogy kiengesztelje és a hus újra megnőtt és ő min-

dig letépte, leszakgatta iszonyu kinok közt és megégezte.

— Irgalom, kegyelem, — nyögött az öreg. — Itt van ezer frank, lakomat a holtak emlékére a zárdában, hadd legyen ott is bőség ételben s italban.

A barát vállat vont.

— Ugy érte te, kedvesem az ur nyilvánulását? Oh balgaság! Hát nem tudod: szemet szemért, fogat fogért! Fiaid lelke elpártolt és csak emberáldozat engesztelheti ki az urat. Az ő vérenek, testének kell a zárdába kerülnie, hogy ott szolgáljon Istennek alázattal és buzgósággal. Oh az fogja csak enyhíteni égő sebeit!

— Az ő vére teste a zárdában? Oh szentlélek!

A szünetek most nagyon hosszúra nyultak. A füstgomolyok, mint tánczó koboldok összekaptak, meg szétvonultak és repkedtek. Az öreg mama nyugtalannak látszik, roppant füstfelleget eregetett, mint a gőzmozdony, mely nehéz tehervonat elé van fogva. Szokása ellen egyszerre ő szakítá meg a csendet:

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A széna száradását előmozdíthatjuk, ha a félig száraz rendeket összegyűjtve, apró petrenczékét rakunk belőlük. A petrenczék rakásánál főleg arra kell ügyelnünk, hogy a füvet erősen összetapossuk, mert különben erjedés és így átmelegedés nem áll be az anyagban. Midőn a rudasokba rakott anyag már erősen kezd füstölni, a széna ismét széthányandó és egy vastag rétegbe terítendő el, hogy a napon az utólagos száradás is gyorsan megtörténhessenek. Ily módon kezelve a füvet, gyorsan száríthatjuk meg és kitűnő takarmányt kapunk, mert a levélrészek — melyek rendes szénakészítésnél rendszeren leperagnek, s melyek a takarmánynak legtöbb értékét kölcsönöznek, ez esetben a száron maradnak. Előnye a szénakészítés ezen módszerének az is, hogy kisebb szárítási időre lévén szükség: az eső kilugozásából származó hátrányoknak sem leszünk oly annyira kitéve, mint a rendes szénakészítési eljárásoknál.

Lesz-e gabonakivitelünk? Ezzel a kérdéssel foglalkozik ma Magyarország lakosságának igen jelentékeny része. Ha a termést vesszük alapul, akkor azt találjuk, hogy igen kevés lesz a felesleg, melyet a külföldnek eladhatunk, de más körülmények tekintetbevételével mégis állíthatjuk, hogy gabonakivitelünk a csekély termés daczára lesz. E véleményünket különösen két körülményre alapítjuk. Az egyik az, hogy Romániával megszűnt a vámháború és ennélfogva a román buza ismét utat talál a magyar gabnapiacra. A malmok az alsóbbrendű magyar buzából kevesebbet fognak vásárolni és a helyett vesznek oláh buzát és így fog bizonyos felesleg keletkezni, melyet a külföldnek adhatunk el. A másik körülmény az, hogy Ausztriának ez évben jó burgonya és hüvelyesvetemény aratása van és e miatt kisebb lesz a buza- és rozsfogyasztás. Tehát Ausztria is kevésbé lesz ráutalva a magyar kivitelre, úgy, hogy ismét keletkezik egy kis felesleg. Mindenesetre lesz tehát gabonakivitelünk, de a leginkább azért, mert jelentékenyebb lesz az idegen gabona behozatala is, mint az volt az utóbbi években.

Az orosz inségről szóló hírek mindinkább megerősítést találnak. Mily különösen hangzik az korunkban: éhínség! Emlékeztet azon régi, igen régi időkre, midőnn még nem

voltak vasutak és gőzhajók és a melyekben az ország, a melyet rossz aratás ért utól, majdnem menthetlenül elveszett, mert a primitív közlekedési eszközöknél fogva a drága gabna pótlása ugyszólván, a lehetetlenségek közé tartozott. A bibliából ismerjük a történetet Egyiptom hét kövér és hét sovány esztendejéről. Pharao királynak csodálatos álma volt, melyet az udvar bölcsei helyesen fejtettek meg és melynek következtében a hét sovány esztendőre nagy gabnakészletek halmozottak fel. A Rajnavidéken, Bingen mellett, még ma is láthatók a torony romjai, melyet Hatto mainzi püspök a rossz aratás idejére gabnával telített meg. Mikor az éhínség kiütött, a püspök fősvénykedett gabnával és az egerek pusztították el a gabnát. A monda szerint Hatto keményen szenvedett és a tornyot ma is egértornyoknak nevezik. Oroszországban is szokásban volt valamikor a gabna felhalmozása. Még a mult században az orosz gabnatermelést az állam által köteleztették, a közraktárakat időről-időre megtelíteni. Ma ismét nincs sem gabnája, sem pénze az orosz parasztnak és az államnak kell az inség enyhítéséről gondoskodnia. Azt lehetne hinni, hogy a gőz korszakában nem járhat különös nehézséggel, ha indiai és amerikai gabnát tetzés szerinti mennyiségben lehet Európába szállítani, annál könnyebbnek látszik európai gabnát Oroszországba küldeni. Nem anakronizmus-e a 19-ik század végén egy nemzet éhínségéről írni? A fenyegető éhínség korunkban pénzzel könnyen leküzdhető és a pénz Oroszországban állítólag nem játszik szerepet. Állam, mely az igényli, hogy kölcsönei után 4, sőt 3%-os kamatot fizessen, annak gazdag, igen gazdagnak kell lennie. Nyissa fel tehát az orosz pénzügyminiszter pénztárait és mutassa meg kincseit. Kaphat annyi gabnát, a mennyire csak szüksége van, csak fizesse meg. Egyelőre a rubelárfolyam sülyed tovább a kedvezőtlen aratás következtében és az összes orosz pénzügyi gazdaság ma egészen más világításban tűnik fel, mert államnak, melynek egész jóléte egyetlen év aratási eredményétől függ, nincs joga oly hitelt igényelni, minővel a rendezett viszony, modern és nagy iparral rendelkező államok bírnak.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 25.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 44.—44.50. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) —.— 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 46.—46.50— 4) Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban 47.—48.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) 48.—50.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —.— 7) Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 48.—49.— 8) Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) —.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban, 47.—47.50 10) Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 47.—48.— 11) Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 48.—48.50— Sertés létszám: július 25 napján volt készlet 139,924 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízott sertés —.— —.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1961 drb

Budapesti gabonatözsde. Július 27-én. Buza őszre 9.35 pénz, 9.37 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.60 pénz, 5.62 áru. Zab őszre 5.40 pénz, 5.42 áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 15.— pénz, 15.05 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Eladó nyaraló.

A város közvetlen közelében egy szép és a mellett **jövedelmes nyaraló**

eladó. Felvilágosítást ad a **kiadóhivatal.** 339 —3

6263.
1891.

Versenyárgyalási hirdetés.

A debreczen-nagy-károlyi törvényhatósági közut hajdumegyei szakaszára az 1891-dik évben szállítandó 150 köbméter és az 1892-dik évben szállítandó 250 köbméter fedanyagul szolgáló tört kő szállítás biztosítására Hajdúvármegye székes-házában folyó évi Augusztus hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor versenyárgyalás tartatik.

Annál fogva felhívatnak a vállalkozni kívánók, hogy lepecsételt zárt ajánlataikat biztosítékul az ajánlati összeg 5%-alijával ellátva, a kitűzött határidőig alólírott alispánhoz adják be, kijelentvén benne, hogy az ajánlattevő a részletes feltételeket, — melyek a vármegyei építészeti hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ösmeri.

Ha a vármegye területén még ez ideig nem használt kő szállítása czélozlatik, az esetben az ajánlathoz egy pecséttel ellátott kőminta is melléklendő lesz. Az ajánlatok közül az alispán szabadon választ.

Debreczen, 1891. július 23.

Rázsó Gyula,

359 3—2

alispán.

KILLER EDE

butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legujabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

159 27

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

JÓ IVÓVIZ.

Seidl Gyula Verseczen

speczialista kutfurásokban.

Ajánlkozik ugy egyes háztulajdonosoknak, mint községeknek és iparvállalatoknak

egészséges, jó ivóvizü kutak furására

igen jutányos áron, az ő szabadalmazott gyorsfuró készülékeivel.

Eddigi furások Debreczenben: Weisz Sándor-féle ház piacz-utca, Tisza-féle ház piacz-utca, Biederman E.-féle ház piacz-utca, Áron Manó-féle ház Széchenyi-utca, Bekényi Péter-féle ház Péterfia-utca, Joó István-féle ház Péterfia-utca, Rochlitz Arthur-féle ház Burgondia-utca, Weisz Lévy-féle ház kis-várad-utca, Kornis Ferenc-féle ház kis-várad-utca, Szikszay Lajos (építész) nagy-várad-utca, Weisz I. Lajos-féle ház nagy-uj-utca, Donogán István-féle ház szent-anna-utca, Weinberger Lajos-féle ház nagy-uj-utca, Fehér Herman-féle ház nagy-uj-utca, Reviczky József-féle ház szent-anna-utca stb. stb.

Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket elfogad

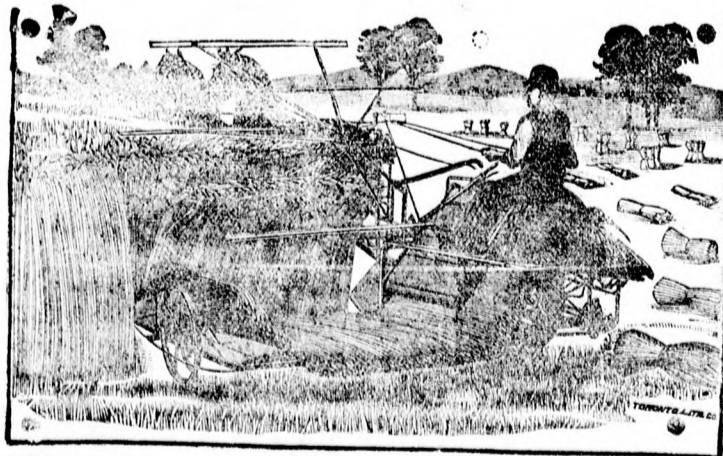
Weisz Mózes és Fia czég,

mint Seidl Gyula megbizottja

Debreczenben, kis-várad-utca 2092. sz

347. 3—3.

KOTZÓ PÁL Budapest VIII. üllői-ut 18. szám.

ajánl:

Brantfordi önműködő kévekötő aratógépeket, legujabb és legegyszerűbb szerkezet, aczélállvánnyal; előnyei: a legnagyobb szilárdság és egyszerűség, a legnagyobb arató és a legalacsonyabb vágó képesség, a legkönnyebb járás és a legegyszerűbb csomókötés.

COMPOUND gőzmozgonyokat, 40% tüzelő-anyag megtakarítással **GŐZMOZGONYOKAT,** fa-, szén- és szalmafűtésre 2½—30 ló erejéig.

SZINES GŐZCSÉPLŐKET, legujabb szerkezet, 4-szer fordítható sinekkel, rendkívül hosszú, tehát toldást nem igénylő szalmazókkal.

Szöges gőzcséplőket, 3—4 lóerejű kettős tisztító szerkezettel, árpahéjazóval és választó hengerrel. Továbbá mindenféle járgánycséplőket, vetőgépeket és egyéb gazdasági gépeket. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. 302 8—6

Nyomatott a «Debreczen» nyomda részvénytársaságnál, 1891.